

Forslag

til

Lov om erhvervelse af Gedserbanen.

Fremsat den 3. februar 1966 af *ministeren for offentlige arbejder.*

§ 1. Ministeren for offentlige arbejder bemyndiges til pr. 1. juli 1966 for staten at erhverve samtlige de „Gjedser Jernbane-Selskab A/S“ tilhørende aktiver mod at tilsvare de selskabet påhvilende forpligtelser og under statsbanerne at drive de hidtil af selskabet forpagtede anlæg, jernbanestrækningen fra Nykøbing Falster til Gedser og Gedser havn.

§ 2. De i anledning af den i § 1 omhandlede erhvervelse og deraf foranledigede ophævelse af „Gjedser Jernbane-Selskab A/S“ udfærdigede dokumenter, udskrifter, attester, anmeldelser m. v. fritages for stempel- og tinglysningsafgifter samt alle andre afgifter til det offentlige.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved lov af 23. maj 1873 bemyndigedes regeringen til at meddele koncession på anlæg og drift af en jernbane fra Nykøbing Falster til et punkt på øens sydside i forbindelse med et havneanlæg ved banens sydlige endepunkt — den nuværende jernbanestrækning fra Nykøbing Falster til Gedser og Gedser havn. Under 29. maj 1884 blev der i henhold til loven udfærdiget koncession for etatsråd C. F. Tietgen for et tidsrum af 80 år fra banens åbning at regne, det vil sige fra den 1. juli 1886. Samme dato overdrog etatsråd Tietgen koncessionen til aktieselskabet Gjedsers Jernbane-Selskab (nu „Gjedser Jernbane-Selskab A/S“), hvis kapital bestod og fremdeles udgøres af et aktiebeløb på 1 million kr. og et obligationslån på 2 millioner kr.

Fra 1. juli 1886 forpagtede Det lolland-falsterske Jernbaneselskab uopsigeligt bane og havn. Dette forpagtningsforhold bestod indtil 1. januar 1893, pr. hvilken dato staten i henhold til lov nr. 66 af 12. april 1892 og overenskomst af 1. oktober 1892 mellem staten og fornævnte to selskaber overtog den uopsigelige forpagtning af banestrækningen fra Nykøbing Falster til Gedser og Gedser havn. Dette forpagtningsforhold består stadig, og statsbanerne udreder en årlig forpagtningsafgift på 120.000 kr. Heraf medgår 80.000 kr. til forrentning (med 4 pct. p. a.) af obligationsgælden, mens det resterende beløb af 40.000 kr. med fradrag af udgifterne (navn-

lig indkomstskat) ved opretholdelsen af „Gjedser Jernbane-Selskab A/S“ udbetales til finansministeriet som udbytte af aktiekapitalen, idet hele aktiekapitalen på 1 million kr. ejes af staten.

Da staten som eneaktionær er ejer af bane og havn og samtidig som forpagter siden 1. januar 1893 har drevet disse anlæg, må det anses for naturligt, at den nu bestående ordning, hvorefter der oprettholdes et særligt aktieselskab, der skal have bestyrelse, direktion og revision, afholde generalforsamlinger og bestyrelsesmøder, føre regnskab, betale indkomstskat o. s. v., ved den løbende koncessionsperiodes udløb pr. 30. juni 1966 bringes til ophør derved, at staten overtager alle selskabets aktiver og passiver. Dette indebærer særligt, at staten overtager obligationsgælden på 2 millioner kr. til indfrielse pr. 1. juli 1966, men det er ikke tanken, at dette beløb skal afholdes af de midler, der i finansåret 1966-67 er til rådighed for statsbanernes anlægsvirksomhed, og der forudsættes derfor ved særlig bevilling stillet det til indfrielsen fornødne beløb til rådighed.

Lovforslagets § 1 indeholder fornøden hjemmel til statens erhvervelse af de omhandlede aktiver på det angivne vilkår. § 2 indeholder en — for tilfælde som det foreliggende — sædvanlig hjemmel for afgiftsfritagelse.